

Data Prop Link Oy

Datakeskus, Järvenpää

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Yhteysviranomaisen hankkeesta vastaavalle antama lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 18 §.

Arviointimenettelyn yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen perustiedot

Datakeskus Järvenpää.

Hankkeesta vastaava on Data Prop Link Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut Ramboll Finland Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Data Prop Link Oy suunnittelee Järvenpään palvelinkeskusta eli datakeskusta. Hankealue sijoittuu Järvenpään kaupungin luoteisosaan Wärtsilän teollisuusalueelle ja se on kooltaan 8,8 hehtaaria. Palvelinkeskus koostuu asiakastiloista, palvelinsaleista, sähkö- ja jäähdytysjärjestelmistä, varavoimajärjestelmistä, kaasueristeisestä sähköasemasta sekä tarvittavista liikenneyhteyksistä ja sähkö- ja tietoliikenneverkoista. Palvelinkeskusrakennusten ja aputoimintojen lisäksi hankkeen yhteydessä rakennetaan noin 1,8 kilometrin mittainen 2 × 110 kV maakaapelilinja Fingridin Vähänummen sähköasemalle.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot (VE) ovat:

VE0: Hanketta ja sen yhteydessä rakennettavaa maakaapelilinjaa ei toteuteta.

VE1: Datakeskustoiminnot toteutetaan enintään 100 MW IT-teholla. Hankealueelle rakennetaan kolme konesalirakennusta sekä niiden toimintaan liittyvät aputoiminnot, kuten varavoimageneraattorijärjestelmät. Varavoimageneraattorien yhteenlaskettu polttoaineteho on noin 350 MW.

VE2: Datakeskustoiminnot toteutetaan enintään 130 MW IT-teholla. Hankealueelle rakennetaan neljä konesalirakennusta sekä niiden toimintaan liittyvät aputoiminnot, kuten varavoimageneraattorijärjestelmät. Varavoimageneraattorien yhteenlaskettu polttoaineteho on noin 455 MW.

Molempien toteutusvaihtoehtojen yhteydessä arvioidaan lisäksi 2 x 110 kV maakaapeliyhteys, jonka pituus hankealueelta Vähänummen sähköasemalle on noin 1,8 kilometriä. Maakaapelireitti sijoittuu pääosin teollisuusalueelle jo olemassa olevien teiden reunaan. Alustavasti suunniteltu reitti kulkee seuraavasti: datakeskus – Emalikatu – Emalikuja – Jussinhakapuisto – Vähänummentie – Ahertajankatu – Keksijänpätkä – Vähänummen sähköasema.

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista on esitetty arviointiohjelmassa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

2.1 Arviointiselostuksen vireilletulo

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 7a perusteella, sillä suunniteltujen varageneraattorien yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää YVA-lain liitteen 1 kohdan 7a mukaisen 300 megawatin (MW) polttoainetehon raja-arvon.

2.2 Ennakkoneuvottelu sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

Yhteysviranomainen on järjestänyt YVA-lain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkoneuvottelun 26.11.2024, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat hankkeesta vastaava (Brunswick), konsulttien (AINS Group), YVA-yhteysviranomaisen (Uudenmaan ELY-keskus), ympäristölupaviranomaisen (AVI), Järvenpään kaupungin, Uudenmaan liiton edustajat sekä YVA-konsultti Ramboll.

2.3 Arviointiohjelman vireilletulo

Arviointiohjelma on tullut vireille 19.1.2026, kun hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon Datakeskus hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

2.4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 19.1. – 17.2.2026. Kuulutus julkaistiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lvvi.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Järvenpään kaupungille ja Tuusulan kuntaan julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Keski-Uudenmaan lehdessä 15.1.2026 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/ymparisto.fi/jarvenpaan-palvelinkeskus-YVA.
- Järvenpäässä Järvenpää-infossa asiakastietokoneella (Sibeliuksenkatu 8, 3. krs) sekä Tuusulan Tuusinfossa painettuna nidoksena (Autoasemankatu 2) toimipaikkojen aukioloaikojen puitteissa.

Arviointiohjelman esittelytilaisuus järjestettiin 4.2.2026. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

3 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 9 lausuntoa ja 1 mielipide. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset: Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Väylävirasto, Helsingin kaupunki Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo, Uudenmaan elinvoimakeskus, Järvenpään kaupunki, Fingrid Oyj, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Turvallisuus ja kemikaalivirasto. Lisäksi mielipiteen antoi 1 yksityishenkilö.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys lausuntojen ja mielipiteiden keskeisestä sisällöstä. Lausuntopyyntö ja lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/ymparisto.fi/jarvenpaan-palvelinkeskus-YVA. Verkkopalvelussa julkaistuihin lausunnoista on poistettu henkilötiedoiksi katsotut sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n mukaiset tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Yleistä

Lausuntopalautteesta nousi esiin tarve arvioida varavoiman ilmapäästöt ja melu. Kriittisin vaihe nähtiin melu- ja päästömallinnusten tulosten arviointi suhteessa lähimpään asutukseen.

Uudenmaan liitto piti hukkalämmön hyödyntämistä hankkeen vaikutusten arvioinnin ja myös toteutuksen kannalta erittäin tärkeänä asiana. Lisäksi sen lausunnossa tuotiin esiin, että liitteessä 1 on virheellisesti: ”Uudenmaan alueella ei ole vireillä olevia maakuntakaavoja”. Tämä ei vastaa todellisuutta, sillä Uudenmaan liitto laatii parhaillaan Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavaa, VISIO-kaavaa.

Lausuntopalautteessa huomiota herätti ohjelmassa esitetty YVA-prosessin nopea aikataulu, ja todettiin, että YVA-selostuksen nähtävilläolon aikataulun asettamisessa tulee huomioida riittävä lausuntoaika lomakaudella.

Lausuntopalautteessa tuotiin ilmi, mikäli maakaapeli suunnitellaan tiealueelle, tulee työhön hakea lupa Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta.

Järvenpään kaupungin lausunnossa todetaan, että liikenneturvallisuuteen, meluun ja virkistysyhteyksiin liittyviin kysymyksiin tulee kiinnittää huomioita arviointivaiheessa.

Pelastusviranomaisen näkemyksen mukaan kemikaalimäärien tarkennuttua ne tulisi ilmoittaa tonneina. Samoin onnettomuusriskien arviointi ja sen tulokset tulee kuvata YVA-selostuksessa.

Vaihtoehdot

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan arvioitavia vaihtoehtoja on YVA-lain minimivaatimusten mukaisesti, ja ne ovat teknisesti vertailukelpoisia, mutta asetelmaa pidetään suppeana. Teknisiä toteutusvaihtoehtoja, esimerkiksi erilaisia jäähdytystapoja tai varavoiman polttoaineita ei ole esitetty vaihtoehtoina.

Luontovaikutukset

Uudenmaan liitto totesi lausunnossaan luontovaikutusten arvioinnin perustuvan asiantuntija-arvioon tehtyjen maastokäyntien pohjalta ja se näkee menettelyn olevan riittävä. Samoin Järvenpään kaupungin näkemyksen mukaan datakeskuksen YVA-menettelyssä on huomioitu tarkastelualueen luontoarvot ja selvitykset kiitettävästi ennakoiden.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnossa todettiin, että Jussihaan hulevesialtaalla ei hankeaineiston perusteella ole tehty viitasammakkoselvitystä eikä hankkeessa ole riittävästi arvioitu mahdollisia vesitasevaikutuksia luontotyyppeihin, jotka sijaitsevat välittömästi hankealueen ulkopuolella.

Melu

Lausuntopalautteessa nousee esiin, että meluvaikutukset tulee arvioida selostuksessa. Uudenmaan liitto huomauttaa, ettei melun nykytilan mittauksia ole esitetty tehtäväksi, vaan arviointi perustuu olemassa olevaan tietoon ja mallinnukseen. Koska alue on teollisuusaluetta, taustamelutason tunteminen olisi liiton mielestä hyödyllistä mallinnustulosten vertailukohdaksi.

Uudenmaan liitto kiinnittää huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Arvioinnissa tulee huolellisesti varmistaa, ettei lähialueen muun teollisuuden melu- tai päästökuormaa unohdeta asianmukaisesti huomioida datakeskuksen mallinuksissa.

Hulevedet

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huomauttaa, että hankealueen asemakaava on vanha, eikä siinä huomioida hulevesien käsittelyä. Selostuksessa tulisi näin ollen arvioida hankkeen vaikutuksia hulevesiin erityisesti rakentamisen aikana. Tuusulan kunnan puolella sijaitsevassa Jusliininojassa, johon hankealueen valumavedet virtaavat, on useita luonnontilaisia vesilain suojelemia puro-osuuksia ja taimenhavaintoja. Ympäristökeskus esittää, että selostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutukset Jusliininojaan, sen vedenlaatuun ja lajien elinympäristöön sekä Keravanjokeen. Lisäksi maakaapelireitin

osalta tulee arvioida vaikutukset Loutinojaan, jonka määrällinen kuormitus on jo valmiiksi lähtökohtaisesti suurta. Hankealueen hulevesireitit ja vastaanottavat vesistöt sekä niiden ominaispiirteet tulee kuvata tarkemmin ja esittää selkeästi kartalla. Lausunnossa esitettiin myös, että arvioinnissa tulee ottaa huomioon louhimisen ja räjäytysten tyyppikuormituksen vaikutukset alapuolisiin vesistöihin ja lajistoon.

Liikennevaikutukset

Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen takia lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Myös hankkeeseen liittyvien vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit on arvioitava erityisen huolellisesti.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Helsingin kaupunki alueen vastuumuseona toteaa lausunnossaan, että varsinaisella hankealueella tai maakaapelin reitillä ei sijaitse arkeologista kulttuuriperintöä, mutta hankealueen tuntumassa/läheisyydessä sijaitsevat kohteet on hyvä olla tiedossa hankesuunnittelun edetessä. Arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta hankealueella ei ole lisäselvitystarvetta eikä hankkeella ole vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Yhteenveto mielipiteistä

Yleistä

Mielipiteessä tuotiin esiin huoli hankkeen rakentamisen aikaisten räjäytysten vaikutuksista vaikutusalueella sijaitsevaan porakaivoon ja tiedusteltiin riittävästä suojaetäisyyksistä.

Hankealueen 9 ha tonttia kuvailtiin mielipiteessä suositukseksi ulkoilualueeksi. Metsäalueen tuhoutumisesta oltiin huolissaan luontokatotilanteesta.

Meluhaitat

Mielipiteessä tuotiin esiin tarve selvittää hankkeen meluvaikutukset huolellisesti. Asuinkiinteistön ja hankkeen välissä ei ole mielipiteen mukaan esteitä, jolloin melusta voi aiheutua haittaa.

4 Yhteysviranomaisen kannanotto arviointiohjelman laajuudesta ja tarkkuudesta sekä ohjeet arviointiselostuksen laadintaan

4.1 Arvioinnin laajuus ja tarkkuus

Arviointiohjelmassa on esitetty vaikutusten merkittävyyden alustava rajausehdotus ohjelman laadintahetken tietojen perusteella. Mikäli yksityiskohtaisemmassa tarkastelussa epävarmaksi arvioitu vaikutus tunnistetaan merkittävämmäksi, tullaan kyseinen vaikutus arvioimaan arviointiselostuksessa tarkemmin. Hankkeen

todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia kohdistuu alustavan arvion mukaan seuraaviin vaikutusluokkiin: melu, luonnonvarojen hyödyntäminen, ilmasto, elinkeinot, palvelut ja työllisyys, luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet.

Arvioinnissa tarkastellaan datakeskuksen rakentamisen, toiminnan sekä toiminnan päättämisen aikaisia ympäristövaikutuksia. Rakentamisen aikana vaikutuksia syntyy maansiirrosta, louhintatöistä sekä tarvittavan infrastruktuurin rakentamisesta. Ohjelman mukaan rakentamisvaiheessa voi syntyä melu-, tärinä-, pintavesi-, liikenne-, ja ilmanlaatuvaikutuksia. Toiminnan aikaisia vaikutuksia syntyy datakeskuksen operoinnista, siihen liittyvästä liikenteestä sekä melusta ja ilmaan kohdistuvista päästöistä. Toiminnan päättymisen jälkeen vaikutukset kohdistuvat maankäyttöön ja maisemaan, riippuen alueen jatkokäytöstä sekä mahdollisista purku- ja ennallistamistoimenpiteistä.

Yhteysviranomaisen toteaa arviointiohjelmassa esitetyn vaikutusten merkittävyyden alustavan rajausehdotuksen olevan perusteltu. Mikäli alustavasti epävarmaksi arvioitu vaikutus nousee arviointityön aikana merkittäväksi, tulee syitä perustella, vaikutukset arvioida ja esittää arviointiselostuksessa. Arviointityössä on huomioitava, että myös kohtalaiseksi arvioidut vaikutukset voivat muodostua merkittäviksi etenkin, jos arviointiin sisältyy paljon epävarmuustekijöitä. Varmuudella merkittävien vaikutusten ulkopuolelle voidaan rajata vaikutukset, jotka ovat vähäisiä tai vaikutukset, joita ei arvioida muodostuvan. Yhteysviranomaisen korostaa, että vaikutusten arvioinnissa tulee keskittyä erityisesti hankkeen todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten arviointiin. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että YVA-lain mukaisiin ympäristövaikutuksiin ei kuulu elinkeinot, palvelut tai työllisyys vaikutusten arviointi, mutta nämä voidaan huomioida osana muuta ihmisiin kohdistuvaa vaikutusten arviointia.

Arviointiselostuksesta on käytävä ilmi toimet, joilla hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia aiotaan ehkäistä ja lieventää rakentamis- ja toimintavaiheen aikana. Jos jonkin vaikutustyyppin osalta on tarpeen esittää lieventämistoimia, vaikutuksen merkittävyys tulee arvioida ilman lieventämistoimia ja niiden kanssa. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että esitettyjen lieventämistoimien tulee olla konkreettisia, niin että niihin on mahdollista sitoutua merkittävien haitallisten vaikutusten lieventämiä hankkeen jatkosuunnittelussa, lupamenettelyjen ja toteuttamisvaiheen aikana.

Yhteysviranomaisen pitää IMPERIA-hankkeen arviointityökaluja hyvänä lähtökohtana vaikutusten merkittävyyden arvioimiseen, mutta muistuttaa, että erilaisten taulukointien ja kaavioiden käytön ei tule sivuuttaa varsinaisen arviointitekstin tuottamista ja esittämistä. Arviointityön kulku sekä vaikutuskohteen herkkyyden ja vaikutuksen suuruuden määrittely sekä arviointiin liittyvät epävarmuudet tulee esittää ja perustella arviointiselostuksessa mahdollisimman läpinäkyvästi ja huolellisesti. Esitystavan tulee olla sellainen, että lukijan on mahdollista saada kokonaiskuva arvioinnista.

Yhteysviranomaisen huomauttaa arviointiohjelmassa esitetyn YVA-menettelyn alustavan aikataulun nopeasta etenemisestä, jossa arviointiselostuksen laadintaan käytettävä aika on muutama kuukausi. Arviointiselostuksen laadintaan tulee varata riittävästi aikaa

vaikutustenarvioinnin laadun varmistamiseksi ja lausuntopalautteen huomioon ottamiseksi.

4.2 Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty keskeiset tiedot hankealueesta ja hankkeen maantardeesta. Kuvauksessa on huomioitu hankkeen liittyminen sähköverkkoon maakaapelilla Vähänummen sähköasemalle. Hankekuvauksessa on myös huomioitu hankealueen lähiympäristön muu teollinen toiminta.

Hankkeen vaihtoehdot on kuvattu selkeästi ja ne muodostavat hyvän lähtökohdan vaikutusten arvioinnin toteuttamiselle. Arvioinnissa vertaillaan hankkeen toteuttamisen (VE1–VE2) ja hankkeen toteuttamatta jättämisen (VE0) ympäristövaikutuksia sekä niiden välisiä eroja. Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 suurimpana erona on varavoimageneraattorien yhteenlaskettu polttoaineteho (VE1 350 MW) ja (VE2 455 MW). Konesalirakennuksia VE1 on kolme ja VE2 neljä.

Ohjelmassa on lueteltu ja esitetty kuvina datakeskuksen toimintojen sijoittuminen hankealueelle. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostuksessa tulee kuvata laitoskokonaisuus selkeästi ja riittävin havainnollistavien karttakuvien, kiinnittäen huomiota varavoimageneraattorien ja niiden tarvitsemien savupiippujen sijoittumiseen, määrään ja kokoluokkaan, melulähteiden sijaintiin sekä polttoaineiden varastointiin, siltä osin kuin sijoittumisella on vaikutus hankkeesta aiheutuviin merkittäviin ympäristövaikutuksiin. Arviointiselostuksessa tulee kuvata tarvittavien polttoainesäiliöiden lukumäärä, ja tunnistaa säiliöiden täyttöpaikkojen turvallisuusvaatimukset sekä huomioida poikkeustilanteet.

4.3 Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Ympäristön nykytila

Arviointiohjelmassa on esitetty riittävä kuvaus hankealueen ympäristön nykytilasta. Arviointiselostuksessa tulee esittää kuvaus vaikutusalueen ympäristön nykytilasta ja sen todennäköisestä kehityksestä, jos hanketta ei toteuteta (VE0).

Ehdotus hankkeen vaikutusten tarkastelualueen rajaukseksi on enintään 3 km hankealueesta. Yhteysviranomaisen toteaa tarkastelualueen rajauksen olevan kyseiselle hanketyypille perusteltu.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

Arviointiohjelmassa on esitetty perusteltu ehdotus niistä ympäristövaikutuksista, joihin arviointi kohdennetaan todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja arvioimiseksi, sekä tiedot ympäristövaikutusten arvioimiseksi laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä käytettävistä menetelmistä. Yhteysviranomaisen pitää arviointiohjelmassa esitettyä suunnitelmaa pääosin riittävänä hankkeen

ympäristövaikutusten arvioimiseksi, mutta esittää vaikutustyypeittäin seuraavia täydentäviä huomioita.

Vaikutukset meluun ja tärinään

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että datakeskuksen toiminnasta aiheutuvan laitoksen normaalin päivä- ja yöajan keskiäänitasojen lisäksi melumallinnuksessa tulisi esittää myös toiminnasta aiheutuva lyhytaikainen melu 48 tunnin sähkökatkotilanteessa, kun kaikki varavoimakoneet ovat yhtäaikaaisesti käytössä. Datakeskuksen toiminnasta aiheutuvien eri meluskenaarioiden aiheuttamien melutasojen lisäksi melumallinnuksessa tulee esittää arvio alueen nykyisestä melutasosta lähialueella mukaan lukien liikenne. Lisäksi tarvitaan arvio nykyisten toimintojen sekä datakeskuksen aiheuttamasta yhteismelutasosta lähialueelle, kun laitoksen toiminta on käynnistynyt. Melun luonne huomioiden voi olla tarpeen esittää myös taajuusjakauma tai arvio kapeakaistaisesta tai pienitaajuisesta melusta.

Arviointiselostukseen on normaalitoiminnan lisäksi selvitettävä varavoimakoneiden koekäytön ja tarveajon eli pitkän sähkökatkon aikaiset melualueet. Pitkän sähkökatkon aikana datakeskuksen varavoimakoneet voivat aiheuttaa melua 24 h/vrk:ssa normaalitoiminnan lisäksi. Varavoiman tarvekäytön aikaiset melun keskiäänitasot häiriintyvissä kohteissa on tarpeen arvioida, vaikka pitkäkestoiset sähkökatkotilanteet olisivat harvinaisia. Arvioinnissa tulee huomioida rakentamisen aikaisia melu- ja tärinävaikutuksia.

Melumallinnuksen tulokset tulee esittää havainnollisilla karttakuvilla, joista käy ilmi meluvyöhykkeet ja asutuksen sijoittuminen suhteessa meluvyöhykkeisiin. Mikäli tehtyjen melumallinnusten ja arviointien perusteella melun ohjearvot ylittyvät, tulee arviointiselostuksessa esittää melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten määrä sekä lieventämiskeinot.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Yhteysviranomaisen toteaa, että ilmanlaatumallinnuksessa on huomioitava myös ilmanlaadun kannalta pahin mahdollinen skenaario lähialueen asutukseen, jossa pitkäaikaisen sähkökatkon aikana kaikki laitoksen varavoimageneraattorit ovat toiminnassa yhtä aikaa. Savukaasujen leviämismallinnus tarvitaan arvioimaan savukaasujen leviämistä ja vaikutuksia suhteessa olemassa oleviin ilmanlaadun ohje- ja raja-arvoihin. Päästöt tulisi arvioida laitoksen normaalissa toimintatilanteessa, jossa huomioidaan koekäynnistykset ja kuormatestit.

Vaikutukset luontotyypeihin, kasvillisuuteen ja eläimistöön

Luontotyyppien, kasvillisuuden ja eläimistön osalta lähtötilanteesta on annettu riittävät tiedot. Yleisesti ottaen luontoselvityksiä ja vaikutusten arviointimenetelmien kuvausta voi pitää riittävinä alueen koko ja sijainti huomioon ottaen.

Liito-oravasta tehtyjen ajantasaisten selvitysten perusteella on annettu kattava kuvaus lajin esiintymisestä alueella. Lajiin ei niiden perusteella aiheudu merkittäviä vaikutuksia. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että tehdyt selvitykset eivät vapauta luonnonsuojelulain 83 § mukaisesta poikkeamisluvan tarpeesta, mikäli myöhemmin ilmenee, että hanke voi aiheuttaa lajille haittaa heikentäen sen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Arviointiselostuksessa tulee tarvittaessa esittää toimenpiteitä, joilla vältetään tai ehkäistään suunnittelualueen länsiosan luonnonsuojelullisiin arvoihin sekä alueen monimuotoisuuden kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia. Vaikka liito-oravasta ei tehty tuoreita havaintoja, alueella on tunnistettu lajille potentiaalisia elinympäristöjä. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että vaikutukset lajiin arvioidaan YVA-selostuksessa.

Onnettomuus- ja poikkeustilanteet

Yhteysviranomaisen korostaa, että arviointiselostusta laadittaessa tulee kuvata ja tunnistaa kattavasti erilaiset häiriö-, poikkeus- ja onnettomuustilanteet ja niiden mahdollisesti aiheuttamat merkittävät ympäristövaikutukset. Arvioinnin tulee keskittyä erityisesti vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyviin riskeihin onnettomuus- ja poikkeustilanteissa. Arvioinnissa tulee huomioida hankealueesta noin 1,5 km säteellä olevat lähimmät herkat kohteet (mm. päiväkotien pihat, virkistyskohteet) ja asutus sekä onnettomuustilanteissa haitallisten kemikaalien valumista ympäristöön. Arvioinnissa tulee myös esittää toimenpiteet näihin tilanteisiin varautumisesta sekä ehkäisy- ja lieventämistoimet.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

Yhteysviranomaisen pitää luonnonvarojen hyödyntämisen arviointia oikeasuuntaisena. Selostuksessa tulisi esittää selkeästi taulukkomuodossa hankkeeseen liittyvä veden, energian ja polttoaineiden kulutus. Arvioinnissa tulisi huomioida kysyntäjoukon vaikutus vuosittaiseen polttoaineen kulutukseen. Koska lämmön talteenoton ja sen hyödyntäminen huomioidaan vaikutusten lieventämistoimenpiteinä, arviointiselostuksesta on selkeästi käytävä ilmi, miten lämmön talteenotto lieventää tunnistettuja ympäristövaikutuksia.

Vaikutukset ilmastoon

Hankkeen ilmastovaikutukset arvioidaan tarkastelemalla datakeskuksen elinkaaren aikana muodostuvia ilmastovaikutuksia, ilmastomuutoksen mahdollisia vaikutuksia hankkeeseen ja sopeutumista. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa esitetty lähtökohta ilmastovaikutusten arviointiin on pääosin riittävä.

Erityisesti toiminnan aikana varageneraattorien käytöstä muodostuvat ilmastovaikutukset ja lämmön talteenoton ilmastovaikutus lieventämiskeinona tulee huomioida arviointiselostuksessa. Selostuksen arviointitulosten yhteenvedossa tulisi esittää hankkeen ilmastovaikutusten merkittävyys sekä skenaariossa jossa hukkalämpöä ei hyödynnetä että tilanteessa jossa hukkalämpö hyödynnetään. Laskennassa on

huomioitava kattavasti hankealueen maarakentamisesta aiheutuvat päästöt, joita aiheutuu erilaisista työmaatoiminnoista sekä maa- ja kiviainesten kuljetuksista.

Arviointiselostuksessa tulee esittää konkreettisia keinoja hankkeen ilmastovaikutusten lieventämiseksi sekä arvioida keinojen vaikuttavuutta. Tarkasteltavia keinoja ovat muun muassa syntyvien suurten maa- ja kiviainesmäärien hyödyntämistavat ja kuljetusten minimointi, uusiutuvan energian varaukset, varavoiman käytön minimointi, materiaalivalinnat, viherrakenteiden käyttö ja kestävä liikumisen edistäminen.

Ilmastovaikutusten kannalta on eduksi, jos datakeskuksen toiminnassa käytettävä sähkö on todennettavasti uusiutuvaa vähähiilistä sähköä. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee kuitenkin käyttää sähkön kansallista keskimääräistä tai vastaavaa päästökerrointa. Päästöjen lieventämiskeinona voidaan kuitenkin esittää todennettavasti uusiutuvaa vähähiilistä sähköä, jonka vaikutus voidaan laskea keskimääräisen rinnalla. Varavoiman tarve ja sen ilmastovaikutukset on kuvattava osana tätä kokonaisuutta.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja kaavoitukseen

Arviointiohjelman mukaan asemakaavamuutosta ei tarvita hankkeen toteuttamiseksi. Yhteysviranomaisen yhtyy käsitykseen, että T-korttelialuumerkintä mahdollistaa pääkäyttötarkoitukseltaan datakeskushankkeen. Voimassa olevassa ja vuonna 1998 vahvistetussa Vähänummentien asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa suunnittelualueelle on kuitenkin merkitty myös teollisuusraiteen aluevarausmerkintä, jota ei ole huomioitu YVA-ohjelmassa. Datakeskushanke estäisi tämän aluevarauksen toteuttamisen ja laitoksen sijoittelu on siten asemakaavan vastainen. Huomioiden voimassa olevan asemakaavan ikä ja muu asemakaavan alueelle toteutunut rakentaminen, olisi rakentaminen syytä tutkia asemakaavan muutoksella. Rakentamisen edellytykset, mahdolliset maankäytön rajoitukset ja ristiriidat tai kaavojen muutostarpeet tulee kuvata arviointiselostuksessa.

Muut ympäristövaikutukset

Yhteysviranomaisen pitää muita arviointiohjelmassa esitettyjä vaikutustyyppisiä ja niissä esitettyjä arviointimenetelmiä riittävinä. Arviointiselostuksessa tulee huomioida hulevesien osalta onnettomuus- ja poikkeustilanteet, jossa haitallisia kemikaaleja valuu ympäristöön. Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset muodostuvat useilta osin hankkeen melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista ja rakennusaikaisen liikenteen vaikutuksista. Näitä vaikutuksia tulee tarkastella eri vaikutustyyppien näkökulmasta ja muodostaa niistä kokonaiskuva arviointiselostukseen.

4.4 Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Arviointiohjelmassa on kuvattu arviointimenettelyn tavoitteet ja vaiheet, osapuolet, tiedot YVA-menettelyn aikaisesta osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta sekä esitetty arvio YVA-menettelyn aikataulusta. Tarkoituksena on myös toteuttaa sähköinen asukaskysely ennen arviointiselostuksen vireille tuloa.

4.5 Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Ramboll Finland Oy toimii hankkeessa YVA-konsulttina. Arviointiohjelmassa on esitetty arviointiin osallistuvat asiantuntijat sekä heidän koulutustaustansa ja työkokemus. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

4.6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa on lueteltu hankkeen tarvitsemat keskeiset suunnitelmat ja luvat. Suunnittelussa tulee huomioida vuoden 2025 alussa voimaan tullut uusi rakentamislaki (751/2023), joka edellyttää rakennuslupavaiheessa ilmastaselvitystä ja rakennuksen elinkaaren hiilijalanjäljen laskentaa. Samaan aikaan päivitetty energiatehokkuuslaki velvoittaa datakeskukset hyödyntämään hukkalämpönsä tai osoittamaan kustannus-hyötynalyysillä (CBA), miksi se ei ole mahdollista. Vuodesta 2026 alkaen maakaapelille, joka suunnitellaan tiealueelle, haetaan lupaa Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta.

4.7 Selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muissa laeissa edellytettujen selvitysten kanssa

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä ei toteuteta luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaista Natura -arviointia. Lähimmät Natura 2000 verkoston suojelualueet ovat 3–4 km päässä hankealueesta eikä niiden suojeluperusteisiin kohdistu arvion mukaan todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

5 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa sekä kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Arviointiohjelmalausunto on nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa:
www.ymparisto.fi/jarvenpaan-palvelinkeskus-YVA.

6 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 9 000 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (11–17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

7 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2026) Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 1§.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet esittelijän lisäksi seuraavat Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat: Henna Seppälä, Reetta Pentikäinen, Anna Mikkola, Eevastiina Talvisto, Mari Tapio, Heta Narumo.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Marcus Nykopp ja ratkaissut ylitarkastaja Niklas Virkkala.

Liitteet

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Lakisääteinen jakelu

Tiedoksi

Lausunnon antajat (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/21665/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/21665/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nykopp Marcus 10.03.2026 09:14

Ratkaisija Virkkala Niklas 10.03.2026 11:13